

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 99/2022-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou Hrčka – Sabó s. r. o., Obchodná 6, Sečovce, IČO 51 433 842, v mene ktorej koná advokát JUDr. Jozef Sabó, proti postupu Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tos 41/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 28. septembra 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tos 41/2021 (ďalej aj „napadnutý postup krajského súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom Špeciálneho súdu č. k. Pk 2 Tš 8/2005 z 10. januára 2007 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Toš 6/2007 z 30. mája 2007 bol sťažovateľovi právoplatne uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 11 rokov a 6 mesiacov so zaradením do ústavu s maximálnym stupňom stráženia za trestný čin podvodu spáchaný spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1 a 5 Trestného zákona účinného do 1. januára 2006.

Riaditeľ Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov (ďalej len „riaditeľ ústavu“) návrhom z 28. decembra 2020 navrhol sťažovateľa podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami.

O tomto návrhu rozhodol Okresný súd Trnava (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 29 PP 10/2021 z 1. marca 2021 tak, že podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 66 ods. 1 písm. c), ods. 2 Trestného zákona sťažovateľa podmiennečne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody, podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona určil sťažovateľovi skúšobnú dobu v trvaní 7 rokov, podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona nad sťažovateľom nariadil probačný dohľad vo výmere 3 rokov, podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona sťažovateľovi ustanovil povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie, podľa § 66 ods. 1 písm. c) Trestného zákona nariadil kontrolu sťažovateľa technickými prostriedkami, podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 51 ods. 3 Trestného zákona sťažovateľovi uložil povinnosť v čase od 20.00 h do 5.00 h zdržiavať sa v obydlí na adrese [REDAKOVANÉ], podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 51 ods. 3 Trestného zákona sťažovateľovi uložil povinnosť pravidelne sa hlásiť u probačného a mediačného úradníka Okresného súdu Trebišov najmenej raz za 2 kalendárne mesiace, dodržiavať jeho pokyny a podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 51 ods. 3 Trestného zákona sťažovateľovi uložil povinnosť s cieľom inštalácie technického prostriedku – osobného identifikačného zariadenia dostaviť sa k probačnému a mediačnému úradníkovi Okresného súdu Trebišov najneskôr nasledujúci pracovný deň po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Proti uzneseniu okresného súdu podal prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava sťažnosť, o ktorej krajský súd uznesením č. k. 6 Tos 41/2021 z 13. mája 2021 rozhodol, že podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil v celom rozsahu a podľa § 415 ods. 2 Trestného poriadku a § 66 ods. 1 písm. c), ods. 2 Trestného zákona návrh riaditeľa ústavu na podmiennečne prepustenie sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu č. k. 6 Tos 41/2021 z 13. mája 2021 sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že krajský súd v ňom neuviedol, čím odôvodňuje obavu, že sťažovateľ v budúcnosti nepovedie riadny život. Podľa názoru sťažovateľa rozhodnutie krajského súdu vykazuje znaky prílišného formalizmu, pričom z neho nevyplývajú úvahy, ktoré krajský súd viedli k prijatiu uvedeného záveru.

Pokiaľ ide o napadnutý postup krajského súdu (vychádzajúc z petitu ústavnej sťažnosti) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tos 41/2021, sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti len vo všeobecnosti uvádza, že „postupom, ktorý zvolil krajský súd v jeho prípade, kedy sám ako sťažnostný súd rozhodol o opravnom prostriedku, odňal sťažovateľovi možnosť účinne sa brániť“.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva [REDAKOVANÉ], nar... na osobnú slobodu a súdnu ochranu zaručené v čl. 17 ods. 1, čl. 46 ods. 1, ods. 2 Ústavy SR a základné právo na slobodu a spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní pod sp. zn. 6Tos/41/2021 porušené boli.

2. Uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 13.05.2021 sp. zn. 6Tos/41/2021 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Trnave je povinný uhradiť sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] trovy konania do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

6. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

8. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti odôvodňuje porušenie svojich práv predovšetkým uznesením krajského súdu č. k. 6 Tos 41/2021 z 13. mája 2021, vo vzťahu ku ktorému namieta jeho arbitrárnosť. Pokiaľ ide o napadnutý postup krajského súdu, sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti len všeobecne, nekonkrétne a bez bližšieho uvedenia zákonných ustanovení, ku ktorých porušeniu napadnutým postupom krajského súdu malo dôjsť, stroho uvádza, že „postupom, ktorý zvolil krajský súd v jeho prípade, kedy sám ako sťažnostný súd rozhodol o opravnom prostriedku, odňal sťažovateľovi možnosť účinne sa brániť“. Sťažovateľ sa pritom nijako bližšie nevysporiadava s nepochybne podstatnou skutočnosťou, že základnou zákonnou povinnosťou sťažnostného súdu je práve rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam prvostupňového súdu. V ústavnej sťažnosti sťažovateľa teda absentuje uvedenie relevantnej ústavnoprávnej argumentácie, resp. relevantné ústavnoprávne konkrétne odôvodnenie, v čom by malo podľa názoru sťažovateľa spočívať porušenie jeho označených práv samotným napadnutým postupom krajského súdu.

9. Napriek uvedenému odôvodneniu ústavnej sťažnosti smerujúcemu predovšetkým proti uzneseniu krajského súdu, petit ústavnej sťažnosti úplne jednoznačne vymedzuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľa nesmeruje proti uzneseniu krajského súdu č. k. 6 Tos 41/2021 z 13. mája 2021, ale smeruje „len“ proti postupu krajského súdu, keďže iba vo vzťahu k nemu sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojich označených práv.

10. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, ktorých uplatnenie je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania. Inak povedané, ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde.

11. Z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je podstatná najmä požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv, ako aj § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti. Ústavný súd osobitne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené zvoleným advokátom.

12. Keďže sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojich práv výlučne postupom krajského súdu, a nie aj rozhodnutím krajského súdu, predmetom ústavného prieskumu sťažovateľom namietaného porušenia označených práv môže byť len napadnutý postup krajského súdu, pričom však sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti neuvádza ústavnoprávne relevantnú argumentáciu, v čom by podľa jeho názoru malo spočívať porušenie ním označených práv napadnutým postupom krajského súdu.

13. Odôvodnenie ústavnej sťažnosti sťažovateľa zjavne nezodpovedá navrhovanému petitu ústavnej sťažnosti, nekorešponduje s ním, resp. vo vzťahu k napadnutému postupu krajského súdu neobsahuje relevantnú ústavnoprávnu argumentáciu, a preto táto ústavná sťažnosť – napriek tomu, že sťažovateľ je zastúpený advokátom – nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom.

14. Na uvedenom závere nič nemení ani to, že sťažovateľ sa druhým bodom petitu ústavnej sťažnosti domáha, aby ústavný zrušil uznesenie krajského súdu č. k. 6 Tos 41/2021 z 13. mája 2021 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Nevyhnutným predpokladom, aby ústavný súd mohol pristúpiť k zrušeniu rozhodnutia, je to, že ústavný súd v prvom rade vysloví porušenie základného práva vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré má zrušiť. Inak povedané, ústavný súd nemôže zrušiť rozhodnutie

orgánu verejnej moci, ak najprv (vychádzajúc z petitu) nevysloví, že predmetným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva (m. m. II. ÚS 270/2021).

Ak teda ústavnému súdu už samotná formulácia petitu ústavnej sťažnosti sťažovateľa vôbec nedáva možnosť vysloviť porušenie práv sťažovateľa uznesením krajského súdu č. k. 6 Tos 41/2021 z 13. mája 2021, ale „len“ postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tos 41/2021, ústavný súd nemôže ani zrušiť uznesenie krajského súdu č. k. 6 Tos 41/2021 z 13. mája 2021, aj keď sa sťažovateľ zrušenia tohto rozhodnutia petitom ústavnej sťažnosti domáha.

15. Ústavný súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ je v konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátom, ktorý je v súlade s § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

16. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale týka sa petitu ústavnej sťažnosti aj odôvodnenia ústavnej sťažnosti ako esenciálnych obsahových náležitostí ústavnej sťažnosti, ústavný súd sťažovateľa, ktorý je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 102/2019, II. ÚS 233/2021, II. ÚS 270/2021).

17. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

18. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. marca 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu